

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. évfolyamos tanulók számára

3. forduló – DÖNTŐ

Össz.pontszám:	75p	
----------------	------------	--

A döntő időpontja: 2018. január 29. (hétfő)

Versenyző neve: Osztály:.....

1. Érted?

Összekeveredtek a szólások és a hozzájuk tartozó jelentések. Írd minden szólás mellé jelentésének a betűjelét!

1) Fejjel megy a falnak. _____	A. Nem szólal meg.
2) Szöget ütött a fejébe. _____	B. Dolgozik.
3) Leharapták a nyelvét. _____	C. Szomorú lett.
4) Elvesztette a kedvét. _____	D. Megverték.
5) Ellátták a baját. _____	E. Meggondolatlan.
6) Kiesik a szeme. _____	F. Nagyon néz valamit.
7) Keresi a kenyerét. _____	G. Elgondolkodik rajta.
8) Keresi a bajt. _____	H. Mindig rosszat csinál.

8p	
-----------	--

2. Állati előtag

Az alábbi szavak állatnevekre várnak. Olyan állatneveket keress, amelyek a megadott kifejezésekkel jellegzetes jelentésű összetett szavakat alkotnak!
(Pl. fül → számárfül) Írd le az összetett szót!

.....tej _____ (gyomnövény)kő _____
.....felhő _____köhögés _____
.....út _____talp _____ (betegség)
.....sor _____láb _____

8p	
-----------	--

3. Így vagy úgy?

Írd be a mondatokba a szópárok közül az odaillőt! Toldalékolhatod is a szavakat, ha szükséges.

hacsak – ha csak

_____ ez a kérésed, nem bánom.

Ne menj el hozzá, _____ nem akarod feltartani.

szível - szívelel

Bori mindig vitatkozik velem, nem _____.

Köszönöm a tanácsot, meg _____.

ízetlen - íztelen

_____ tréfát üztek vele az unokatestvérei.

Nem tettél elég fűszert a levesbe, ezért _____ lett.

6p	
----	--

4. Barkochba

Ismered a barkochbát? Játsszunk! Melyik szóra gondoltam? Karikázd be a szó betűjelét!

- *Van-e a szóban kétjegyű mássalhangzó? - Igen.*
- *Kiejtéskor történik-e összeolvadás? – Igen.*
- *Ige? - Igen.*
- *Igekötős ige? – Igen.*

A) adjak

B) megszidja

C) kiszáll

D) megszabadít

- *Összetett szó? – Igen.*
- *Főnév? – Nem.*
- *Magas hangrendű szó? – Nem.*
- *Tartalmaz hosszú kétjegyű mássalhangzót? – Igen.*

A) közmondás

B) golyóstoll

C) meggyes

D) meggypiros

- *A négy szó közül a betűrendben a 3. helyen áll? – Nem.*
- *Főnévi igenév? – Igen.*
- *Tartalmaz egyjegyű hosszú mássalhangzót? – Igen.*
- *Tartalmaz hosszú magánhangzót? – Igen.*

A) zokni

B) kicsinyíteni

C) helyettesíteni

D) néni

9p	
----	--

5. Lyukas szavak**Egészítsd ki a hiányos szavakat!**

gyan__sított (u – ú)

t__zjáték (ü – ú)

ép__l (ü – ú)

áh__tat (i – í)

harm__nia (o – ó)

harm__nikus (o – ó)

szaká__ (l – ll)

á__talános (l – ll)

be__szülött (n – nn)

ki__ebb (jj – lj)

be__ebb (jj – lj)

baci__us (l – ll)

12p**6. Választó****Karikázd be a helyesen elválasztott szavakat!**

Kos - suth	locs – csan	nap – pal	es – er - nyó
min - djárt	bo – dza	ma – dzag	lánd – zsa
ren - dőr	könyv – e - lő	pénz - ért	füty - tyent

12p**7. Hogy mondod?****Keress meg az idegen eredetű szavak magyar megfelelőjét, és kapcsold egymáshoz a párokat!**

lokomotív

trauma

rébusz

nonstop

ováció

kontraszt

megrázkódtatás

mozdony

folyamatos

rejtvény

ellentét

örömujjongás

6p

8. **Elveszett – keressük.**

Válaszd ki a lehetőségek közül, hogy melyik szó hiányzik az idézetekből!

„Oh mondd: ha előbb halok el, tetemimre
Könnyezve borítasz-e szemfödelet?
S rábírhatsz-e majdan egy _____ szerelme,
Hogy elhagyod érte az én _____?”
(Petőfi Sándor: Szeptember végén)

„Hanem a mi Péter-Pálunk
Háza körül mást találunk:
Zenebonát, örök _____
Majd felfordítják az udvart;
Rossz szomszédság: _____ átok,
S ők nem igen jó _____.”
(Arany János: A fülemile)

„A Fénynek földi hang még nem felel,
Csak a színek víg _____ zengtek:
Egy kirakatban lila dalra kelt
Egy _____; de aztán tompa, telt
Hangon a _____ is felmerengtek.”
(Tóth Árpád: Körúti hajnal)

*nyakkendő, nevetet, fekete rigó, harsonák, rokonok, görög, török,
barátok, pacsirtái, ifjú, harangok, patvart, vitát, gazda, kezemet*

8p	
----	--

9. **Szerző nélkül**

Magányos szerzők keresik elveszett műveiket. Keresd meg a szerzőhöz tartozó címeket! Írd a szerző betűjelét a megfelelő helyre!

A) Ady Endre	Huszt	
B) Arany János	Az alföld	
C) Juhász Gyula	A magyar Ugaron	
D) Kölcsey Ferenc	Milyen volt...	
E) Petőfi Sándor	A walesi bárdok	
F) Vörösmarty Mihály	Szózat	

6p	
----	--